

[Nøhr.]

er i disse Aar inde i en økonomisk Depressionsperiode, som man, sagde han, skulde over 100 Aar tilbage i Tiden for at finde Mage til. Og derefter fortsatte det ærede Medlem Hr. Krag med følgende Ord, som jeg med den højtærede Formands Tilsladelse vil citere:

„Men skulde det blive mere“ — altsaa større Udgifter efter Socialreformen end beregnet — „saa kan vi sandelig ikke modtage Bebrejdelser i den Anledning, thi vi staar ... i en Periode, hvor Nøden breder sig, hvor Vanskelighederne bogstavelig talt hver eneste Dag øges.“

Ja, det er netop Sandheden om de Vilkaar, hvorunder Socialreformen har virket i disse Aar. Det er sandt, at mange har faaet Hjælp, men i en Tid, hvor mange Tusinde Mennesker uden egen Skyld er kommet i Vanskeligheder, er det ikke rigtigt at fremhæve det som en Ulykke, at Samfundet giver dem en Haandsrækning i Stedet for at vende Ryggen til og lade dem forsvinde i Fattighjælpens Mørke. Var Socialreformen ikke blevet gennemført, maatte disse mange Tusinde Mennesker have været hjulpet gennem Hjælpekasserne eller den gamle Fattigordning. Og nu vil jeg spørge: Er der virkelig nogen, der tror, at man under den gamle Hjælpekasseordning og den gamle Fattighjælpsordning kunde have hjulpet billigere? Har man glemt, hvordan Hjælpekasserne havde udviklet sig? Har man glemt den ganske uholdbare Tilstand, at Hjælpekasserne sad og delte ud uden selv at skulle skaffe Pengene og blot krævede Bevillingen af en helt anden Forsamling, nemlig Kommunalbestyrelsen, som ikke havde den ringeste Indflydelse paa Hjælpens Uddeling? Har man glemt, hvor dyr den gamle Fattighjælpsordning var for Samfundet?

Er der nogen praktisk Kommunalmand, som kan tro, at Socialreformen med dens Samlen af Uddelingsansvar og Bevilningsansvar paa eet Sted betyder en dyrere Ordning, end den gamle i mange forskellige Led udskilte Ordning betød? Nej, vi maatte naturligvis alle ønske en Udvikling, der tillod færre Understøttelser, men jeg anser det for hævet over al Tvivl, at den gamle Ordning med Hjælpekassesystemet og Fattighjælpsystemet anvendt under Forhold

som de senere Aars vilde have vist et langt mere foruroligende Billede end det, Socialreformen nu viser, og paa ingen Maade vilde have givet lettere Byrder.

Derfor vil jeg til Slutning sige til det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen, som syntes at ville raillere over, at jeg vilde rose Socialreformen og Regeringen for dens Stilling dertil, at jeg anser i hvert Fald en Fastholden ved Socialreformen og en Uvilje mod at søge dens Omdømme nedsat for bedre og mere forsvarlig end den Opgave, som det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen synes at have paataget sig; og den Opgave, det ærede Medlem har paataget sig, er jo den at kritisere en Ordning, som hans eget Parti har det fulde Medansvar for.

Jens Thomsen: Det ærede Medlem Hr. Victor Larsen efterlyste et Indlæg fra Det frie Folkeparti i denne Sag, og jeg vil gerne her benytte Lejligheden til at sige Tak for denne udsøgte Opmærksomhed mod mit Parti.

De foreliggende Ændringsforslag betyder større Udgifter, og mit Parti er af den Opfattelse, at Landbrugets Økonomi i hvert Fald ikke betinger en saadan Stigning. Socialudgifterne bør staa i et rimeligt Forhold til Arbejdslønningserne, og dette rimelige Forhold findes i Byerne, men ikke paa Landet. Arbejdslønningserne i Byerne ligger saa højt, at alle der ønsker Arbejde fremfor Understøttelse, men dette sunde Forhold findes ikke ude paa Landet, og vi ser derfor, at Arbejdsløshed og Arbejds-mangel findes ved Siden af hinanden derude. Man kan ikke med Rimelighed forlange, at en Mand skal paatage sig et strengt Arbejde for en Betaling, som andre faar i Understøttelse. Til Trods for, at mange Landmænd mangler Arbejds-kraft, har Kommunalraadene en uløselig Opgave i at skaffe Arbejde til de arbejdsløse, samtidig med at samfundsnødvendigt Arbejde ikke bliver udført. Fordi der ikke kan fremskaffes den nødvendige Arbejds-løn, sætter Kommunerne Vejarbejde i Gang for at skaffe Arbejde. Vejarbejde er altid stærkt eftertragtet, og paa Grund af de forskellige Tilskud er det ikke uoverkommeligt for Kommunerne, og saafremt Landets Økonomi kunde opretholdes ved Vejanlæg,